

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан ТПФ

Діодмила СТАНІСЛАВОВА

08.2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія зарубіжної літератури (XXI ст.)

Назва

Галузь знань

Спеціальність

Предметна спеціальність

Додаткова предметна спеціальність

Рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма

Обсяг дисципліни

Шифр дисципліни

Мова навчання

Статус дисципліни

Факультет

Кафедра

01. Педагогіка

014. Середня освіта

014.01. Середня освіта (Українська мова і література)

014.02. Середня освіта (Мова і література (Англійська мова)

бакалавр

Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

4 кредити ЄКТС

ОПІ.01

Українська

обов'язкова

гуманітарно-педагогічний

української філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента	Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
ДФН	4	7	4,0	120	51	34	-	17		69			+	
ЗФН	4	7	4,0	120	12	6	-	6		108			+	

Робоча програма складена на основі ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

Програму склала

доктор пед. наук, доцент

В. ПАПУШИНА

Підпис

Вчений ступінь, звання

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалена на засіданні кафедри

української філології

Протокол № 11 від 28.06.2024 р.

Назва

В. о. зав. кафедри української філології

А. ЯНЧИШИН

Назва

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету

Л. СТАНІСЛАВОВА

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

3 Пояснювальна записка

Підготовка сучасного спеціаліста для освітньої галузі неможлива без поглибленого вивчення та природного опанування загальнокультурних цінностей людства. Важливим кроком у цьому є знайомство з найвидатнішими зразками світової літератури, що мають величезний вплив на загальнокультурний розвиток людства. Дисципліна «Історія зарубіжної літератури» (XXI ст.) є одною із обов'язкових дисциплін і займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» із предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Пререквізити: історія зарубіжної літератури (антична, середні віки, XVII-XVIII ст. XIXст., XX ст).

Кореквізити: методика викладання зарубіжної літератури, теорія літератури та літературна критика.

Компетентності.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності.

ФК5. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів.

ФК7. Здатність розвивати в учнів критичне мислення.

ФК9. Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК12. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання.

ФК23. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ПРН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ПРН2. Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою.

ПРН3. Спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності.

ПРН9. Використовувати навчальний матеріал з метою розвитку в учнів ключових компетентностей і вмінь, спільних для всіх компетентностей, навчати учнів застосовувати їх на практиці.

ПРН10. Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей.

ПРН14. Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів.

ПРН16. Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, перевіряти її достовірність, оперувати нею у професійній діяльності.

ПРН36. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень учасників освітнього процесу.

ПРН39. Застосовувати різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

Мета дисципліни. Засвоєння студентами необхідної сукупності знань щодо становлення і розвитку світового літературного процесу другої половини ХХ ст. та початку ХХІ ст.; поглибити навички літературного аналізу художнього твору, наукової роботи; удосконалювати читацьку культуру, виробляти прагнення всебічно розвивати власну особистість; формувати духовно-ціннісні орієнтири особистості та її естетичну культуру.

Предмет дисципліни. Світовий літературний процес початку ХХІ ст.

Завдання дисципліни. Поглибити через практичну діяльність знання та уявлення про основні соціокультурні та естетичні характеристики літературного процесу, еволюції провідних напрямів і художніх систем, жанрових і стильових структур; про специфіку художнього мислення, світоглядних орієнтацій і творчих здобутків письменників.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент має: здійснювати історико-літературний, лінгвокультурологічний аналіз художніх творів; порівнювати твори різних національно-культурних традицій із позицій герменевтичного підходу; визначати особливості індивідуального стилю автора, його естетичні погляди; керуватися науковим підходом до вивчення актуальних проблем сучасної зарубіжної літератури; встановлювати взаємозв'язки зарубіжної літератури з творами української літератури та різних видів мистецтва, що ґрунтуються на літературних сюжетах і дають їм різноманітне потрактування.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекц	практ. заняття	самоств. роботу	лекц	практ. заняття	самоств. роботу
Тема 1. Вступ. Загальна характеристика розвитку і формування західноєвропейської та американської прози межі ХХ-ХХІ ст.	2		6	4		10
Тема 2. Німецькомовна література. Лауреат Нобелівської премії – Г.Грасс. М.Вальзер («Робота душі»). Постмодерністська проза П.Зюскінда («Запахи»), К.Рансмайра («Останній світ»)	4	2	8		2	12
Тема 3. Італійська література. Теоретики постмодерністської прози У.Еко, І.Кальвіно. Інтертекстуальна основа роману У.Еко «Ім'я троянди». Твір і коментар у постмодерністському романі («Нотатки на берегах «Імені троянди»)	2	2	8			10
Тема 4. Література Великобританії. Філософія екзистенціалізму в творчості А.Мердок, В.Голдінга. А.Мердок «Чорний принц». Дж.Фаулз «Колекціонер»	4		8			12
Тема 5. Французька література. Антироман (Н.Саррот, А.Роб-Грійє, М.Бютор, К.Симон). Новітній французький «жіночий роман». Життя і творчість Ф.Саган.	2		6			10
Тема 6. Література країн Східної Європи і Азії. Проблема особистості в творчості Я.Вишневського, О.Памука, М.Кундери. Роман М.Кундери «Нестерпна легкість буття». Художній метод М.Павича. Поняття	4	4	6		2	12

гіпертекстуальності та “нелінійної літератури”. Оповідання “Дамаскин”						
Тема 7. Латиноамериканська література. Національні традиції і новаторство (Г.Г.Маркес, Л.Борхес, Х.Кортасар, М.В.Льоса). Місце творчості П.Коельо в сучасній літературі. «Алхімік».	2	2	6			10
Тема 8. Література далекосхідного культурного регіону. Лауреати Нобелівської премії Кендзабуро Ое, Мо Янь. Творчість Х.Мураками	4	2	6			10
Тема 9. Література США. Новітні напрями і тенденції в американській літературі. Автобіографічний характер творчості Дж.Апдайка. “Кентавр”. Повість-притча Р.Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон”. Школа “чорного гумору” (К.Кізі, Дж.Барт, К.Воннегут).	6	5	6		2	12
Тема 10. Драматургія абсурду як інтернаціональне явище театрального авангарду. Творчість С.Беккета, Е.Йонеско, Ф.Дюрренматта, М.Фріша.	4		9	2		10
Разом за X семестр	34	17	69	6	6	108

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

№ теми	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1.	ТЕМА 1. ВСТУП. Основні тенденції розвитку західноєвропейської та американської літератури другої половини ХХ ст.: філософія екзистенціалізму, інтелектуальна проза, подальший розвиток реалізму, антироман, «масова культура». Характеристика літературного процесу та специфіка національного самовираження цього періоду. Постмодернізм як характерний напрям творчого пошуку митця ХХ ст. Розгляд основних понять постмодерністської естетики («смерть автора», «текст», «інтертекст», «метатекст», «ризом», «симулякр», «фрагментарність оповіді» та ін.) <i>Література</i> [1-5].	2¼4
2.	ТЕМА 2. Німецькомовна література. Загальний огляд. Лауреат Нобелівської премії – Г.Грасс. Створення образу антигероя в романі М.Вальзера «Робота душі». Постмодерністський роман П.Зюскінда «Запахи»: проблематика, принцип подвійного кодування, деконструкція міфів культури. Образ Гренуя як пародія на романтично-модерністську міфологему творця. Поєднання «високого» модернізму і масової літератури. Інтертекстуальність твору (традиції Е.Т.А. Гофмана, Ф. Кафки, А. Камю). Роман К.Рансмайра «Останній світ»: історія написання, художній час і простір, символіка, система образів. “Останній світ” як інтертекстуальна подорож по творах Овідія: “Метаморфозах”, “Скорботних елегіях” і “Посланнях з-над Понту”. Нові виміри міфів Овідієвої традиції – філософські, психологічні та політичні. Поняття-ключі як носії авторського стилю: <i>смерть, апокаліпсис, камінь, залізо, іржа, попіл, книга, карнавал.</i> <i>Література</i> [1-5; 8; 9; 15; 18; 23; 25; 30; 31].	4
3.	ТЕМА 3. Італійська література. Теоретики постмодерністської прози У.Еко, І.Кальвіно. Поліжанрова природа романів У.Еко. Інтертекстуальна	2

	основа роману «Ім'я троянди». Система образів. Значення культурологічних метафор <i>лабіринту, бібліотеки, дзеркала та задзеркалля</i>. Твір і коментар у постмодерністському романі («Нотатки на берегах «Імені троянди»»). <i>Література</i> [1-5; 10; 13; 32].	
4.	ТЕМА 4. Література Великобританії. Філософія екзистенціалізму у творчості А.Мерок, В.Голдінга. Роман А.Мердок «Чорний принц»: композиція, сюжетно-образна специфіка, інтертекстуальна основа. Поліжанровість творчості Дж.Фаулза. Роман «Колекціонер»: проблема мистецтва і свободи та духовної тиранії, шекспірівські алюзії у творі, семантика назви. <i>Література</i> [1-5].	4
5.	ТЕМА 5. Французька література. Антироман (Н.Саррот, А.Роб-Грійє, М.Бютор, К.Симон). Життя і творчість Ф.Саган. Творчість Ф.Саган і традиції французької літератури (Ж.-П.Сартр, М.Пруст). Роль письменниці у становленні новітнього французького «жіночого роману». Роман «Добрідень, смутку»: проблематика, сюжетно-композиційні особливості, образна система. <i>Література</i> [1-5].	2
6.	ТЕМА 6. Література країн Східної Європи і Азії. Проблема особистості в творчості Я.Вишневського, О.Варламова, О.Памука, М.Кундери. Роман М.Кундери «Нестерпна легкість буття»: автобіографічний та культурологічний контекст, система образів. Художній метод М.Павича. Поняття гіпертекстуальності та «нелінійної літератури». Жанрова своєрідність та архітектонічні особливості творів. Оповідання «Дамаскин»: культурологічний контекст, символіко-алегоричні образи. <i>Література</i> [1-5; 12; 21].	4
7.	ТЕМА 7. Латиноамериканська література. Національні традиції і новаторство (Г.Г.Маркес, Л.Борхес, Х.Кортасар, М.В.Льоса). Місце творчості П.Коельо в сучасній літературі. «Масова література» і роман «Алхімік». Символічне значення образів роману. <i>Література</i> [1-5; 7; 20; 22; 24].	2
8.	ТЕМА 8. Література далекосхідного культурного регіону. Лауреати Нобелівської премії Кендзабуро Ое, Мо Янь. Творчість Х.Мураками у контексті сучасної світової літератури. Психологізм творів письменника. Розкриття теми самотності в романі «Норвезький ліс» та оповіданнях збірки «Привиди Лексінгтона». <i>Література</i> [1-5].	4
9.	ТЕМА 9. Література США. Новітні напрями і тенденції в американській літературі. Автобіографічний характер творчості Дж.Апдайка. Роман «Кентавр»: проблема архетипу, жанрові та структурні особливості, система образів. Р.Бах «Чайка Джонатан Лівінгстон»: історія створення, притчовий характер, буддистські та як євангельські мотиви. «Чорний гумор» в американській літературі (К.Кізі, Дж.Барт, К.Воннегут). Поняття «чорного гумору», його поширення в літературі ХХ ст. Роман К.Кізі «Політ над гніздом зозулі»: метафора «світ – божевільня», ідея «терапевтичної общини», символічний зміст образу індіанського вождя.	6

10.	<i>Література</i> [1-5; 14; 17; 26; 27; 28]. ТЕМА 10. Драматургія абсурду як інтернаціональне явище театрального авангарду. Характерні риси творчості представників «антидрами». Творчість Е.Йонеско («Голомоза співачка», «Носороги», «Урок», «Стільці»), С.Беккета («Чекаючи на Годо», «Ендшпіль»), М.Фріша («Санта Крус»), Ф.Дюрренматта «Гостина старої дами» <i>Література</i> [1-5].	4/2
Разом за 7 семестр		34/6

5.2 Зміст лабораторних (практичних, семінарських) занять

Номер теми	Тема практичного заняття	К-ть годин
1.	Заняття 1. Своєрідність розкриття теми митця і мистецтва в романі П. Зюскінда “Запахи” <i>Література</i> [8; 15; 23; 25; 30; 31]	2/2
2.	Заняття 2. Інтертекстуальність роману К. Рансмайра “Останній світ” <i>Література</i> [9; 18]	2
3.	Заняття 3. Гіпертекстуальність оповідання М. Павича “Дамаскин” <i>Література</i> [6; 11; 16; 19]	2
4.	Заняття 4. Свідомість людини постмодерністської епохи (за романом М. Кундери “Невимовна легкість буття”) <i>Література</i> [12; 21]	2/2
5.	Заняття 5. “Життя щедре до тих, хто йде за покликом своєї долі”: філософський контекст роману П. Коельо “Алхімік” <i>Література</i> [7; 20; 22; 24]	2
6.	Заняття 6. Особистість і суспільство в творах Мо Яня та Х.Мураками <i>Література</i> [7; 20; 22; 24]	2
7.	Заняття 7. Культурологічний контекст повісті-притчі Р. Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон” <i>Література</i> [26; 27; 28]	2/2
8.	Заняття 8. Трансформація античної міфології в романі Дж. Апдайка “Кентавр” <i>Література</i> [14; 17]	3
Разом		17

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання передбачає систематичне опрацювання програмового матеріалу, підготовку до практичних занять, ведення читацького щоденника, тестування, виконання індивідуальних творчих, пошукових чи дослідницьких

завдань.

Студенти заочної форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

Номер теми	Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи	К-ть годин
1.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, словник літературознавчих термінів, підготуватися до фронтального опитування. 2.Підготуватися до засідання “Літературної вітальні” “Тема митця і мистецтва в романі П. Зюскінда “Запахи”. 3.Підготувати індивідуальні повідомлення і презентації.	12/14
2.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, словник літературознавчих термінів, підготуватися до роботи в парах за питаннями. 2.Підготуватись до письмової роботи. 3.Підготувати індивідуальні повідомлення і презентації.	10/12
3.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, словник літературознавчих термінів, підготуватись до фронтального опитування 2.Підібрати цитати з тексту роману У. Еко “Ім’я троянди” до аналізу ключових образів твору. 3.Підготуватись до дослідницької роботи в групах. 4.Підготувати індивідуальні повідомлення і презентації.	10/12
4.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, словник літературознавчих термінів, підготуватися до фронтального опитування. 2.Прочитати оповідання М. Павича “Дамаскин”, підібрати матеріали до відповіді на питання. 3.Підготуватись до обговорення значення символіко-алегоричних образів твору. 4. Підготуватися до ділової гри “Я – співавтор “Дамаскина””. 5.Підготувати індивідуальні повідомлення і презентації.	10/12
5.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, словник літературознавчих термінів, підготуватися до фронтального опитування. 2.Зробити характеристику образів Томаша, Сабіни, Терези, Франца за планом аналізу літературного образу. 3.Опрацювати розділ роману “Поїздка Франца”, підготуватися до письмової роботи на тему “Кітч як інтелектуальна хвороба сучасності”. 4.Підготувати індивідуальні повідомлення і презентації.	12/14
6.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, підготуватися до фронтальної бесіди. 2.Прочитати роман П. Коельо “Алхімік”, підібрати цитатний матеріал з тексту роману та висловлювання видатних людей за питаннями: – як, на прикладі життя головного героя юнака Сантьяго, автор доводить істини “від долі не втечеш”, “людина – господар своєї долі”? – вибір людини за Коельо (на прикладі “суперечки” з О. Вайльдом); – “секрет” щастя за твердженням Мудреця в романі;	10/14

	– сутність алегорії “палацу” і “двох крапель”. 3.Прочитати один з романів автора (на вибір), підготувати літературно-критичний аналіз прочитаного твору у читацьких щоденниках.	
7.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, словник літературознавчих термінів, підготуватися до фронтальної бесіди. 2.Прочитати твір Р. Баха “Чайка”, підготуватися до інтерактивної технології “Акваріум”. 3.Підготувати індивідуальні дослідження. 4.Вписати афоризми з тексту твору, з’ясувати їх стилістичну функцію та підготуватися до коментування.	10/14
8.	1.Опрацювати матеріали лекції та рекомендованої літератури, підготуватись до фронтального опитування. 2.Прочитати роман Дж. Апдайк “Кентавр”, підібрати цитатний матеріал до дослідницької ділової гри “Аналіз ситуації” за питанням: чи вважаєте ви Джорджа Колдуелла гарним учителем? 3.Зробити порівняльну характеристику Дж. Колдуелла і Луїса Зіммермана, використовуючи план аналізу художнього образу. 4.Підготуватися до дискусії на тему “Чому важливо думати про наступність поколінь?”, підібравши аргументацію з роману та з сучасної дійсності.	12/16
	Разом	86/108

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій навчання: проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-творчі звіти (з елементами міжособистісної співпраці); практичні заняття (із залученням різноманітних видів групової і індивідуальної роботи); самостійна робота (індивідуальні та групові завдання).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

1. Усне опитування.
2. Письмова робота.
3. Тестування.
4. Індивідуальне завдання.
5. Контрольна робота.
6. Робота з читацьким щоденником.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і

зданих *позитивно* з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усна відповідь чи письмова (контрольна) робота, тестування, індивідуальне завдання, ведення читацького щоденника.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється тестуванням, письмовою роботою, оцінюванням індивідуальних завдань. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль
Усне опитування	Письмова робота	Тестування	Контрольна робота	Читацький щоденник	Індивідуальне завдання	Підсумковий контрольний захід
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота			Контрольна робота		Семестровий контроль
Усне опитування	Читацький щоденник	Тестування	Індивідуальне завдання	Якість виконання	Оцінка за захист	Підсумковий контрольний захід
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за

Зараховано

				професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Не зараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Основні тенденції розвитку західноєвропейської та американської літератури другої половини ХХ ст.: філософія екзистенціалізму, інтелектуальна проза, подальший розвиток реалізму, антироман, «масова культура».
2. Проектування засад постмодернізму у романі П. Зюскінда “Запахи”.
3. Образ Гренюя за романом П.Зюскінда «Запахи» як пародія на романтично-модерністську міфологему творця.
4. Текстуальна та інтертекстуальна площини у романі П. Зюскінда “Запахи”.
5. Символічний сенс детективної інтриги у романі П. Зюскінда “Запахи”.
6. Значення системи образів для розкриття ідейного задуму роману П. Зюскінда “Запахи”.
7. Роман К.Рансмайра «Останній світ»: історія написання, художній час і простір, символика, система образів.
8. Поняття-ключі роману К.Рансмайра «Останній світ» як носії авторського стилю: смерть, апокаліпсис, камінь, залізо, іржа, попіл, книга, карнавал.
9. Алегоричні картини зниклої та відновленої книги на прикладі життєвих колізій жителів міста Томи (за романом К.Рансмайра «Останній світ»).
10. Міфологічні герої та їх архетипи в сучасному житті (за романом К.Рансмайра «Останній світ»).
11. Значення кульмінаційної картини карнавалу міфологічних персонажів у романі К.Рансмайра «Останній світ».
12. Інтертекстуальна основа роману У.Еко «Ім'я троянди».
13. Особливості побудови системи образів у романі У.Еко «Ім'я троянди».
14. Новаторський характер сюжету та композиції роману У.Еко «Ім'я троянди».
15. Алюзії та ремінісценції як авторський художній прийом У.Еко в романі «Ім'я троянди».
16. Прагнення до пошуків істини, справедливості, зосереджені в образі Вільгельма Баскервільського (роман У.Еко «Ім'я троянди»).
17. Втілення ідеології Середньовіччя в образі Хорхе (роман У.Еко «Ім'я троянди»).
18. Значення культурологічних метафор лабіринту, бібліотеки, дзеркала та задзеркалля у романі У.Еко «Ім'я троянди».
19. Філософія екзистенціалізму у творчості А.Мерок, В.Голдінга.
20. Роман А.Мердок «Чорний принц»: композиція, сюжетно-образна специфіка, інтертекстуальна основа.
21. Роман Ф.Саган «Добрідень, смутку»: проблематика, сюжетно-композиційні особливості, образна система.
22. Роман М.Кундери «Нестерпна легкість буття»: автобіографічний контекст.
23. Система образів роману М.Кундери «Нестерпна легкість буття».
24. Міфологічна складова роману М.Кундери «Нестерпна легкість буття».
25. Філософська насиченість роману М.Кундери «Нестерпна легкість буття».

26. Звернення до музичних творів та творів мистецтва живопису в романі М.Кундери «Нестерпна легкість буття».
27. Символічне значення заголовку роману М.Кундери «Нестерпна легкість буття».
28. Художній метод М.Павича. Поняття гіпертекстуальності та “нелінійної літератури”.
29. Оповідання М.Павича “Дамаскин”: культурологічний контекст.
30. Оповідання М.Павича “Дамаскин”: символіко-алегоричні образи.
31. Алюзії та ремінісценції у творі М.Павича “Дамаскин”.
32. Варіанти прочитання оповідання М.Павича “Дамаскин”.
33. Місце творчості П.Коельо в сучасній літературі.
34. Символічне значення образів роману «Алхімік» П.Коельо.
35. “Секрет” щастя за твердженням Мудреця в романі Алхімік» П.Коельо.
36. Сутність алегорії “палацу” і “двох крапель” в романі Алхімік» П.Коельо.
37. Розкриття теми самотності в романі Х.Мураками «Норвезький ліс» та оповіданнях збірки «Привиди Лексінгтона».
38. Роман Дж.Апдайка “Кентавр”: проблема архетипу.
39. Жанрові та структурні особливості роману Дж.Апдайка “Кентавр”.
40. Система образів роману Дж.Апдайка “Кентавр”.
41. Смісл назви роману Дж.Апдайка “Кентавр”.
42. Філософська повість-притча Р.Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон”: історія створення.
43. Буддистські та як євангельські мотиви в повісті-притчі Р.Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон”.
44. Доведіть, що твір Р. Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон” – повість-притча.
45. Три пласти прочитання твору Р.Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон”.
46. «Чорний гумор» в американській літературі (К.Кізі, Дж.Барт, К.Воннегут).
47. Сучасна література для молоді. Проблематика творів Е.Сігела, М.Морпурго, С.Таунсенд, М.Зузака, А.Гавальда, Р.Гарі та ін.
48. Гуманістичний зміст роману С.Таунсенд “Таємний щоденник Адріана Моула”.
49. Драматургія абсурду як інтернаціональне явище театрального авангарду.
50. Творчість Е.Йонеско («Голомоза співачка», «Носороги», «Урок», «Стільці»).

10 Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Сучасна зарубіжна література» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, підготовлено і видано:

- Папушина В.А. Естетичні аспекти зарубіжної і української літератури: навчальний посібник. Хмельницький: ХмЦНП, 2014. 126 с.

- Папушина В.А. Матеріали та методичні вказівки до практичних занять із дисципліни «Сучасна зарубіжна література» (для магістрантів спеціальності 014.01 «Середня освіта. Українська мова та література» і 035.01 «Філологія. Українська мова та література» / В. А. Папушина. – Хмельницький : ХНУ, 2021. – 37 с.

11 Рекомендована література

Основна

1. Давиденко Г.Й. Історія новітньої зарубіжної літератури : навчальний посібник / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка, Н.І. Гричаник [та ін.]. Київ: ЦУЛ, 2008. 274 с.
2. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник: у 2 т. Тернопіль : Богдан, 2006. 824 с.
3. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб. / за ред. В. І. Кузьменка. Київ: Академія, 2010. 494 с.
4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / за ред. А. Волкова та ін. Чернівці: Золоті Литаври, 2001. 636 с.

- Папушина В.А. Естетичні аспекти зарубіжної і української літератури: навчальний посібник. Хмельницький: ХмЦНП, 2014. 126 с.

Допоміжна

- Буханцова С. Милорад Павич “Дамаскин”. Зарубіжна література. 2016. № 2. С. 22–26.
- Вент О., Пастухова А. У пошуках Пірамід. Урок за романом Пауло Коельо “Алхімік”. Зарубіжна література в школах України. 2018. № 11. С. 14-19.
- Вовк Т. “Хто володіє запахами, той володіє серцями людей”. За романом Патріка Зюскінда “Запахи”: естетично-літературна вітальня. Всесвітня література в сучасній школі. 2017. № 3. С.57-60.
- Давиденко І.О. Антитоталітарний пафос роману “Останній світ” Крістофа Рансмайра у світлі літературної антропології. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Сер. Філологія. 2018. Вип. 79. С. 107-114.
- Дроздовський Д. “Не сподівайтесь позбутися книжок...”: [рецензії на твори: У. Еко, М. Уельбек, А. Ренд, П. Оуржеднік, Г. Мюссо, П. Гоукінз, Е. Дорр, Д. Пеннак]. Всесвіт. 2016. № 1/2. С. 219–232.
- Заяц Н. Патрік Зюскінд. “Запахи”. Проблеми краси і зла, мистецтва і моралі. Всесвітня література в сучасній школі. 2017. № 4. С. 37.
- Землянська А.В., Землянський А.М. Діалектика душі й тіла в жіночих образах постмодерністського роману (на матеріалі творів М. Кундери “Нестерпна легкість буття” та Н. Зборовської “Українська реконкіста”). Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. 2018. № 23. С. 136-139.
- Іванов М. Умберто Еко і Гарпер Лі – елегія на відхід класиків. Літературна Україна. 2016. 5 трав. (№ 17/18). С. 7, 15.
- Кравець О.М. Неоміфологічні тенденції в романній творчості Джона Апдайка: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.04. Сімферополь, 2010. 20 с.
- Міллер І. Патрік Зюскінд. “Запахи, або Історія одного вбивці”. Зарубіжна література. 2019. № 3. С. 52-64.
- М’яковська І., Марусин Г. Милорад Павич “Дамаскин”: Цикл уроків. Зарубіжна література. 2017. 4. С. 41-52.
- Нев’ярович Н.Ю. Епістемологічні функції античних антропонімів у сучасному постмодерністському романі. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія. 2017. Вип. 76. С. 32-35.
- Пастух Т. Австрійський письменник Крістоф Рансмайр (1954). Новий овідій фантастичної реальності. Роман “Останній світ”. Зарубіжна література. 2019. № 9. С. 69-73.
- Радченко С. Милорад Павич. “Дамаскин”. Всесвітня література в сучасній школі. 2018. № 6. С. 32-34.
- Семеняк Г. Як знайти спосіб бути щасливим?: урок за романом-притчею Пауло Коельо “Алхімік”. Всесвітня література в школах України. 2018. № 5. С. 55-57.
- Сінельнікова М. Нестерпна “важкість” буття або ідея вічного повернення у філософії Ф. Ніцше. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2021. № 27. С. 48-52.
- Сметана Г.О. П. Коельо “Алхімік”. Зарубіжна література в школі. 2017. № 1/2. С. 63-68.
- Сорока І. Шлях Жана-Батиста Гренуя до Кладовища невинних (за романом П. Зюскінда “Запахи”). Все для Вчителя. 2015. № 8. С. 37–39.
- Тіхомірова О. Алхімія життя, або чому не збуваються мрії. Всесвітня література в сучасній школі. 2018. № 10. С. 47.
- Ткач І. О. Інтерпретація проблеми пошуку позитивного героя в сучасній постмодерністській прозі на уроках за твором П. Зюскінда “Запахи. Історія одного вбивці”. Зарубіжна література в школах України. 2015. № 5. С. 29–33.
- Черевченко В. Постмодерністські риси повісті-притчі Річарда Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон”. Всесвітня література в школах України. 2017. № 5. С. 55-60.

27. Чікалова Н.І. Р. Бах “Чайка на ім'я Джонатан Лівінгстон”. Зарубіжна література в школі. 2018. № 15/16. С. 49-59.
28. Чоловська О. Стежка до себе в лабіринтах долі (за творами Річарда Баха “Чайка Джонатан Лівінгстон” і “Единственная”). Зарубіжна література в школах України. 2016. № 4. С.29-31.
29. Чорній Р. Художньо-літературні особливості щоденникової прози Сью Таунсенд. Вітчизняна філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення. 2014. Вип. 4. С. 87-92.
30. Шалагінов Б. Про аромат влади і аромат рабства. Роздуми до ювілею роману Патріка Зюскінда. Всесвіт. 2015. № 1/2. С. 222–229.
31. Шулик І. Твори Ф.М. Достоєвського та П. Зюскінда “Запахи”: урок компаративного аналізу. Зарубіжна література в школах України. 2016. № 4. С.20-23.
32. Шпак О. Аналіз твору Умберто Еко “Ім'я рози”. Науковий вісник Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. 2018. Вип. 43. С. 47–48.